

NOTY O AUTORACH

Ks. Czesław S. B a r t n i k, profesor, filozof, teolog, historiozof, publicysta, twórca personalizmu uniwersalistycznego. Urodzony w 1929 r. w Żrebcach k. Szczepieszyna. Studia teologiczne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim oraz w Instytucie Katolickim w Paryżu i na Uniwersytecie Katolickim w Louvain.

Od 1956 r. prefekt w Gimnazjum Sióstr Kanoniczek w Lublinie. Od 1957 r. pracownik naukowo-dydaktyczny (obecnie emerytowany) na Wydziale Teologicznym KUL oraz w Wyższym Seminarium oo. Kapucynów. Od 1959 r. wychowawca w Wyższym Seminarium Duchownym w Lublinie, w latach 1966-1973 wicerektor tegoż seminarium.

W latach 1990-2002 członek Centralnej Komisji do spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych. Członek Komitetu Nauk Filozoficznych PAN, Komitetu Nauk Teologicznych PAN oraz Komisji Nauki Wiary przy Episkopacie Polski. Członek Towarzystwa Naukowego KUL i Rady Naukowej Instytutu Jana Pawła II KUL. Współredaktor *Encyklopedii katolickiej*. Od roku 2001 redaktor naczelny półrocznika „Personalizm”.

Laureat między innymi Naukowej Nagrody W. Pietrzaka, Nagrody im. I. Radziszewskiego TN KUL. Kawaler Krzyża Oficerskiego Polonia Restituta.

Główne obszary badań: teologia dogmatyczna, teologia historii, narodu i kultury, historia dogmatów, filozofia personalistyczna.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Problem historii uniwersalnej w teilhardyzmie* (1972); *Teilhardowska wizja dziejów* (1975); *Teologia pracy ludzkiej* (1977); *Kościół Jezusa Chrystusa* (1982); *Formen der politischen Theologie in Polen* (1986); *Chrystus jako sens historii* (1987); *Idea polskości* (1990); *Hermeneutyka personalistyczna* (1994); *Walka o Kościół w Polsce* (1994); *Personalizm* (1995); *Historia i myśl* (1995); *Fenomen Europy* (1998); *Poznanie teologiczne* (1998); *Teologia społeczno-polityczna* (1998); *Teologia historii* (1998); *Kościół jako sakrament świata* (1998); *Teologia narodu* (1999); *Teologia kultury* (1999); *Dogmatyka katolicka* (t. 1-2, 1999-2003); *Chrystus – Syn Boga żywego* (2000); *Historiologia w kulturach starożytnych* (2000); *Osoba i historia. Szkice z filozofii historii* (2001); *Pedagogia narodowa prymasa Stefana Wyszyńskiego* (2001); *Myśl eschatologiczna* (2002); *Bóg i ateizm* (2002); *Chrześcijaństwo personalistyczne* (2004); *Misterium człowieka* (2004); *Apologetyka personalistyczna* (2004); *Istota chrześcijaństwa* (2004).

George W. B u s h, czterdziesty trzeci prezydent Stanów Zjednoczonych. Urodzony w 1946 r. w New Haven w stanie Connecticut (USA). Studia na uniwersytecie Yale oraz w Harvard Business School.

W latach 1968-1973 pilot samolotów F-102 w Teksaskiej Gwardii Narodowej. Następnie związany zawodowo z przemysłem naftowym w Midland. W 1988 r. zaangażowany w kampanię

prezydencką ojca, G. Busha w Waszyngtonie. W latach 1989-1994 wspólnik-menedżer drużyny baseballowej Texas Rangers. W 1994 r. (i ponownie w 1998) wybrany na stanowisko gubernatora stanu Teksas. Od 2001 r. prezydent USA (zwycięzca wyborów prezydenckich również w 2005 r.).

John F. C r o s b y, profesor, filozof. Urodzony w 1944 r. w Waszyngtonie. Studia filozoficzne na Georgetown University (USA) oraz na uniwersytecie w Salzburgu (Austria).

Od 1966 do 1970 r. pracownik naukowo-dydaktyczny uniwersytetu w Dallas, a w latach 1987-1990 – Internationale Akademie für Philosophie (Liechtenstein). Od 1990 r. profesor Franciscan University w Steubenville (USA). W latach 1983-1993 wykładowca w Papieskim Instytucie Studiów nad Małżeństwem i Rodziną im. Jana Pawła II na Uniwersytecie Laterańskim w Rzymie. Członek American Catholic Philosophical Association (w latach 1992-1994, 2000-2002 w Executive Committee of the Association), American Philosophical Association, Personalist Forum i Fellowship of Catholic Scholars.

Główne obszary badań: etyka, antropologia filozoficzna, filozofia religii, myśl filozoficzna J. H. Newmana.

Publikacje książkowe: *The Idea of Value and the Reform of the Traditional Metaphysics of Bonum* (1978); *The Personalism of John Paul II as the Basis of his Approach to the Teaching of „Humanae vitae”* (1989); *The Selfhood of the Human Person* (1996). *The Legacy of Pope John Paul II: His Contribution to Catholic Thought* (współautor, 2000); *Personalist Papers* (2004); *Grounds for Marriage* (2005).

Wojciech C h u d y, profesor, filozof, publicysta. Urodzony w 1947 r. w Dąbrowie k. Wielunia. Studia filozoficzne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Od 1983 r. pracownik naukowy KUL. Obecnie kierownik Katedry Filozofii Wychowania na Wydziale Nauk Społecznych. W latach 1995-1997 również wykładowca na Uniwersytecie im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Członek zarządu Instytutu Jana Pawła II KUL oraz kolegium redakcyjnego kwartalnika „Ethos”. Członek lubelskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Filozoficznego i Towarzystwa Naukowego KUL.

Laureat II Nagrody w Konkursie im. R. Schneidera (1981). Wyróżniony Nagrodą POL-CUL (Australia).

Główne obszary badań: filozofia człowieka, filozofia poznania, metafizyka, nauczanie Jana Pawła II, myśl filozoficzna G. W. Hegla, antropologiczne i aksjologiczne aspekty niepełnosprawności.

Publikacje książkowe: *Refleksja a poznanie bytu* (1984); *Filozofia wieczysta w czas przełomu* (1986); *Teatr bezsłownej prawdy* (red., 1990); *W łupinie orzecha czyli filozofia bez przesady* (1992); *Rozwój filozofowania a „pułapka refleksji”* (1993); *Śniadanie u Sokratesa czyli trzy, cztery rzeczy najważniejsze* (1999); *Skosem w prawo. Między polityką a metafizyką* (1999); *Filozofia kłamstwa. Kłamstwo jako fenomen zła w świecie osób i społeczeństw* (2003); *Drogi zakłamania. Esej o kłamstwie i społeczeństwie* (w druku).

Ks. Józef K u d a s i e w i c z, profesor, biblista. Urodzony w 1926 r. w Kijach na Kielecczyźnie. Studia w Wyższym Seminarium Duchownym w Kielcach, na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim i w Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie.

W latach 1956-1957 wikariusz parafii katedralnej w Kielcach i prefekt szkół średnich. Od 1961 r. wykładowca w WSD w Kielcach, a także na KUL (obecnie emerytowany). W latach 1982-1986 kierownik Instytutu Nauk Biblijnych KUL, 1971-2001 kierownik Katedry Teologii Biblijnej Nowego Testamentu.

Członek Towarzystwa Naukowego KUL, Stowarzyszenia Biblistów Polskich, Rady Naukowej Instytutu Jana Pawła II KUL oraz Komisji Nauki Wiary przy Konferencji Episkopatu Polski.

Główne obszary badań: Ewangelie synoptyczne w aspekcie historycznym, teologicznym i literackim, biblistyka stosowana i teologia biblijna.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Biblia, historia, nauka* (1978); *Ewangelie synoptyczne dzisiaj* (1986); *Jezus historii a Chrystus wiary* (1987); *Biblia w nauczaniu chrześcijańskim* (red., współautor, 1991); *Matka Odkupiciela* (1991, tłum. na język rosyjski); *The Synoptic Gospel Today* (1996); *Odkrywanie Ducha Świętego* (1998); *Poznanie Boga Ojca* (2000); *Biblijna droga pobożności maryjnej. Z księdzem profesorem Józefem Kudasiewiczem rozmawia Danuta Mastalska* (2002). Autor tłumaczeń i komentarzy do listów św. Jana w Biblii Poznańskiej.

Zygmunt Kwiatkowski SJ, magister, duszpasterz, misjonarz, rekolekcjonista. Urodzony w 1945 r. w Borzechowie na Lubelszczyźnie. Studia prawnicze na Uniwersytecie im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, filozoficzne w Gallarate (Włochy), teologiczne na Papieskim Wydziale Teologicznym „Bobolanum” w Warszawie oraz na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie.

W latach 1979-1982 duszpasterz w Kościele Akademickim KUL w Lublinie. Od 1982 r. misjonarz w Syrii, zajmujący się formacją osób świeckich, indywidualnie jak i poprzez prowadzenie wspólnot interrytualnych (członkowie z różnych kościołów chrześcijaństwa wschodniego).

Autor reportażu o tematyce religijnej – m.in. zbioru *Kartki z Bliskiego Wschodu* (1991), książki *Pustelnik z Mar Musa* (pod pseudonimem Z. Zahratowicz, 2004), wierszy i rozważań radiowych ogłaszanych w mediach katolickich.

Bp Andreas Laun OSFS, profesor, teolog. Urodzony w 1942 r. w Wiedniu. Studia na uniwersytetach w Salzburgu (Austria), Eichstätt (RFN), oraz we Fryburgu Szwajcarskim.

Profesor teologii moralnej w Hochschule Heiligenkreuz w Wiedniu. Duszpasterz i działacz społeczny szczególnie zaangażowany w pomoc dla sierot społecznych („Foster-care-Families”). W 1995 r. konsekrowany, biskup pomocniczy Salzburga.

Członek Europäische Gesellschaft für Theologie oraz Societas Ethica. Wyróżniony nagrodą Kardinal-Innitzer-Preis.

Główne obszary badań: ogólna teologia moralna (szczególnie problematyka prawa naturalnego i sumienia), nauka Kościoła w zakresie etyki seksualnej, małżeńskiej i medycznej.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Die naturrechtliche Begründung der Ethik in der neueren katholischen Moraltheologie* (1973); *Das Gewissen – oberste Norm sittlichen Handelns. Eine kritische Analyse* (1984); *Aktuelle Probleme der Moraltheologie* (1991); *Zur Abtreibung in Österreich heute* (1991); *Liebe und Partnerschaft* (1991, wyd. pol. *Miłość i partnerstwo*, 1993); *Fragen der Moraltheologie heute* (1992); *Liebe und Partnerschaft aus katholischer Sicht* (2000); *Współczesne zagadnienia teologii moralnej* (2002); *Etycznie znaczące techniki biologów. Sympozjum wschodnioeuropejskich teologów moralistów. Ethisch relevante Techniken der Biologen. Symposium Osteuropäischer Moraltheologen* (współred. 2003).

Kard. Joachim Meisner, teolog, historyk Kościoła. Urodzony we Wrocławiu w 1933 r. Studia teologiczne w Wyższym Seminarium Duchownym w Erfurcie, z zakresu historii Kościoła na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie.

W latach 1963-1966 wikariusz w kościele św. Egidiusza w Heiligenstadt, a następnie w kościele św. Krzyża w Erfurcie; mianowany dyrektorem Caritasu. W 1975 r. mianowany biskupem pomocniczym w diecezji Erfurt-Meiningen. W 1977 r. uczestnik Synodu Generalnego Biskupów w Rzymie. W 1980 r. mianowany biskupem diecezji w Berlinie, w 1982 – przewodniczącym Berlińskiej Konferencji Biskupów. W 1983 r. powołany do Kolegium Kardynalskiego. W 1988 roku mianowany arcybiskupem Kolonii.

Członek Kongregacji do spraw Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, Kongregacji do spraw Duchowieństwa, Kongregacji do spraw Biskupów, Kongregacji do spraw Wychowania Katolickiego oraz Papieskiej Rady „Iustitia et Pax”, Papieskiej Rady do spraw Kultury oraz Prefektury Ekonomicznych Spraw Stolicy Apostolskiej.

Honorowy senator Uniwersytetu Sophia w Tokio. Doktor honoris causa jezuickiego Uniwersytetu Ateneo w Manili na Filipinach, Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu i Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Odznaczony Wielką Złotą Odznaką z Szarfą za zasługi dla Austrii.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Sein, wie Gott uns gemeint hat* (1988); *Wider die Ent-sinnlichung des Glaubens: Gedanken zur Re-Evangelisierung Europas* (1990); *Mit dem Herzen sehen* (2000, wyd. pol. *Widzieć sercem*, 2001); *Vom Tod zum Leben. Predigten zum Osterfestkreis* (2002).

Ks. Livio M e l i n a, profesor, teolog. Urodzony w 1952 r. w Adrii (Włochy). Studia filozoficzne na uniwersytecie w Padwie, teologiczne na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie.

Od 1985 r. pracownik Kongregacji Nauki Wiary. Od 1987 r. profesor w Instytucie Studiów nad Małżeństwem i Rodziną im. Jana Pawła II na Papieskim Uniwersytecie Laterańskim w Rzymie.

Członek Istituto Studi per la Transizione (ISTRA). Redaktor naukowy czasopisma „Anthropotes”, współpracownik czasopism „Communio” i „Synesis”. Uczestnik ruchu Comunione e Liberazione.

Główne obszary badań: problemy epistemologiczne dotyczące moralności (problematyka sumienia) oraz związki eklezjologii i teologii moralnej.

Najważniejsze publikacje książkowe: *La conoscenza morale. Linee di riflessione sul commento di San Tommaso all'Etica Nicomachea* (1987); *Morale: tra crisi e rinnovamento* (1993); *Domanda sul bene e domanda su Dio* (współautor, 1999); *Cristo e il dinamismo dell'agire. Linee di rinnovamento della teologia morale fondamentale* (2001); *Camminare nella Luce. Prospettiva della teologia morale a 10 anni da „Veritatis splendor”* (współautor, 2004).

Vittorio M e s s o r i, dziennikarz. Urodzony w 1941 r. w Sassuolo (Modena, Włochy). Studia z zakresu nauk politycznych na uniwersytecie w Turynie.

Od 1972 r. zawodowy dziennikarz – do 1978 związany z „La Stampa”, obecnie z Grupą Czasopism Paulińskich („Famiglia Cristiana”, „Jesus”).

Wyróżniony nagrodami: Premio Pontano, Premio Nazionale Cultura Cattolica, Premio Bancuella.

Autor licznych publikacji i artykułów głównie o tematyce religijnej, tłumaczonych na wiele języków, m.in. książek: *Ipotesi su Gesù* (1976, wyd. pol. *Opinie o Jezusie*, 1994); *Scommessa sulla morte* (1982); *Rapporto sulla fede: a colloquio con il card. Ratzinger* (1985, wyd. pol. *Raport o stanie wiary. Z księdzem kardynałem Josephem Ratzingerem rozmawia Vittorio Messori*, 1986); *Inchiesta sul cristianesimo* (1987); trylogia: *Pensare la storia* (1992), *La sfida della fede* (1993), *Le cose della vita* (1995); *Patì sotto Ponzio Pilato?* (1992, wyd. pol. *Umęczon pod Ponckim Piłatem?*, 1996); *Opus Dei: un'indagine* (1994); *Varcare la soglia della speranza: intervista a Giovanni Paolo II* (1994 wyd. pol. *Przekroczyć próg nadziei. Jan Paweł II odpowiada na pytania Vittoria Messoriego*, 1994); *Il Miracolo. Spagna, 1640: indagine sul piu sconvolgente prodigio mariano* (1998, wyd. pol. *Cud. Hiszpania, 1640. Dochodzenie w sprawie najbardziej wstrząsającego cudu maryjnego*, 2000); *Czarne karty Kościoła* (2001); *Conversione* (współautor, 2002, wyd. pol. *Nawrócenie*, 2003); *Il mistero di Torino* (2004), *Io, il bambino ebreo rapito da Pio IX* (2005).

Alina M e r d a s RSCJ, doktor, historyk literatury, publicystka, tłumaczka. Urodzona w 1924 r. w Raczycach koło Ostrowa Wielkopolskiego. Studia z zakresu filologii polskiej na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Od 1955 do 1975 roku nauczycielka w Liceum Ogólnokształcącym Zgromadzenia Sacré Coeur w Polskiej Wsi-Pobiedziskach, 1973-1976 wykładowca w Gorzowskim Wyższym Seminarium Duchownym w Gościkowie-Paradyżu, 1974-1975 w WSD Oblatów Maryi Niepokalanej w Obrze, 1980-1981 w WSD w Poznaniu.

W latach 1974-1975 członek Zarządu prowincji Zgromadzenia Sióstr Najświętszego Serca Jezusa – Sacré Coeur, 1978-1982 przełożona domu w Warszawie, 1983-1987 odpowiedzialna za formację ciągłą w zgromadzeniu, 1988-1991 przełożona domu w Poznaniu.

Ostatnia prezeska Sodalicii Mariańskiej Akademiczek w Toruniu. Zaangażowana w działania Duszpasterstwa Środowisk Twórczych w Warszawie. Członek PEN-Clubu. Współpracownik Radia „Józef” (w pierwszym czteroletnim okresie) oraz wielu czasopism katolickich.

Główne obszary badań: twórczość Norwida, ewangelizacja kultury poprzez mass media.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Łuk przymierza. Biblia w poezji Norwida* (1983); *Ocalony wieniec. Chrześcijaństwo Norwida na tle odrodzenia religijnego w porewolucyjnej Francji* (1996); *Zamysły Jego serca. Zgromadzenie Sacré Coeur w Polsce* (2000); *W wieczne zachwycenie. Trzydziestodniowe rekolekcje z Norwidem* (2001) oraz C. Norwid, *Ku prawdzie pierwowzoru. Myśli religijne* (wybór i wprowadz., 1997).

Kard. Stanisław N a g y SCJ, profesor, teolog. Urodzony w 1921 r. w Starym Bieruniu k. Katowic. Studia w Seminarium Duchownym oo. Franciszkanów w Krakowie, na Uniwersytecie Jagiellońskim oraz na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

W latach 1952-1958 rektor Seminarium Księża Sercanów w Tarnowie. Od 1958 r. pracownik naukowo-dydaktyczny KUL (obecnie emerytowany). Wykładowca w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, na Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu oraz w Wyższym Seminarium Duchownym Księża Sercanów w Stadnikach.

W 2003 r. konsekrowany, wyniesiony do godności arcybiskupa i kreowany kardynałem.

Uczestnik Nadzwyczajnego Synodu Biskupów w 1985 r. Członek Międzynarodowej Komisji Teologicznej (przez dwie kadencje), międzynarodowej redakcji „Communio”. Przewodniczący Rady Naukowej Instytutu Jana Pawła II KUL.

Główne obszary badań: teologia fundamentalna, eklezjologia, ekumenizm.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Chrystus w Kościele* (1982); *Kościół na drogach jedności* (1985); *Na progu trzeciego tysiąclecia* (1996); *Papież z Krakowa. Szkice do pontyfikatu Jana Pawła II* (1997); *Ty jesteś Piotr. Srebrny Jubileusz Pontyfikatu Jana Pawła II* (2003).

Ks. Richard J. N e u h a u s, duszpasterz, filozof polityki. Urodzony w 1936 r. w Kanadzie.

W 1960 r. wyświęcony na pastora luterańskiego. Przez 17 lat duszpasterz ubogiej ludności murzyńskiej w Brooklynie w Nowym Jorku. Od 1963 r. redaktor pisma teologicznego „Una Sancta”. W latach 1965-1968 współpracownik Martina Luthera Kinga i przewodniczący komitetu „Clergy and Laymen Concerned about Vietnam”. W 1975 r. współautor (wraz z P. L. Bergerem) programu „Mediating Structures Project” wdrażającego zasadę pomocniczości w politykę społeczną.

Od 1991 r. ksiądz katolicki diecezji nowojorskiej. Obecnie prezydent Institute on Religion and Public Life, wydawca i redaktor naczelný miesięcznika „First Things”.

Wieloletni działacz Pro-Life Movement (Ruchu obrony życia nienarodzonych).

Wyróżniony przez Jana Pawła II nagrodą za dokonania na rzecz wolności religijnej.

Główne obszary badań: relacja między Kościołem a państwem demokratycznym, etyka działalności gospodarczej, ekumenizm.

Najważniejsze publikacje książkowe: *In Defense of People* (1971); *To Empower People: The Role of Mediating Structures in Public Policy* (współautor, 1977); *The Naked Public Square* (1984); *Doing Well and Doing Good. The Challenge to the Christian Capitalist* (1992; wyd. pol. *Biznes i Ewangelia. Wyzwanie dla chrześcijanina-kapitalisty*, 1993); *Appointment in Rome: the Church in*

America Awakening (1999); *Death on a Friday Afternoon: Meditations on the Last Words of Jesus from the Cross* (2000, wyd. pol. *Śmierć w piątek po południu. Ostatnie słowa Jezusa z krzyża*, 2001).

Abp Alfons Nossol, profesor, teolog. Urodzony w 1932 r. w Brozcu na Opolszczyźnie. Studia teologiczne w Wyższym Seminarium Duchownym Śląska Opolskiego w Nysie-Opolu oraz na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Od 1962 r. wykładowca w WSD w Nysie-Opolu. Od 1968 r. pracownik naukowo-dydaktyczny KUL, w latach 1977-1997 kierownik II Katedry Teologii Dogmatycznej, 1983-1997 – kierownik Instytutu Ekumenicznego KUL. W latach 1978-1997 profesor Papieskiego Fakultetu Teologicznego we Wrocławiu, 1981-1994 – Diecezjalnego Instytutu Teologiczno-Pastoralnego (filia KUL) w Opolu. Od 1994 r. profesor i kierownik Katedry Teologii Dogmatycznej Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego.

W 1977 r. mianowany biskupem opolskim.

Członek Papieskiej Rady do spraw Jedności Chrześcijan, papieskich komisji mieszanych do spraw dialogu teologicznego między Kościołem katolickim i prawosławnym oraz między Kościołem katolickim i luteranckim. Członek Rady Stałej Episkopatu Polski oraz Rady Naukowej Episkopatu. Przewodniczący Rady Episkopatu do spraw Ekumenizmu. Wielki Kanclerz Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego.

Doktor honoris causa uniwersytetów w Münster, Mainz, Opolu, Warszawie (CHAT), Bambergu i Ołomuńcu. Wyróżniony Nagrodą św. Ulryka w Dillingen, Nagrodą im. ks. I. Radziszewskiego TN KUL w Lublinie, Nagrodą Stowarzyszenia „Reinhold-Schneider-Gesellschaft E.V.” w Wiedniu, Augsburską Nagrodą Pokoju.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Cognitio Dei experimentalis. Nauka Jana Hessena o religijnym poznaniu Boga* (1974); *Teologia na usługach wiary. Wokół zagadnień odnowionej teologii* (1978); *Chrystologia Karola Bartha. Wpływ na współczesną chrystologię katolicką* (1979); *Teologia bliższa życiu. Wpływ teologii na egzystencję chrześcijańską* (1993); *Der Mensch braucht Theologie. Ansätze zu einer lebensnahen Glaubensreflexion* (1986); *Gelebte Theologie heute. Skizzen zur postkonziliaren Glaubenswissenschaft* (1992); *Miłość współwesele się z prawdą. Ewangeliczny wymiar przepowiadania* (1996), *Ekumenizm jako imperatyw chrześcijańskiego sumienia* (2000); *Brücken bauen. Wege zu einem christlichen Europa von Morgen* (2002).

Wanda Półtawska, doktor medycyny. Urodzona w 1921 r. w Lublinie. W czasie wojny czynna w konspiracji harcerskiej ZWZ. Więziona i poddana eksperymentom medycznym w hitlerowskim obozie koncentracyjnym w Ravensbrück. Studia medyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

W latach 1952-1969 adiunkt w Klinice Psychiatrycznej Akademii Medycznej w Krakowie. Od 1964 do 1972 r. pracownik poradni wychowawczo-leczniczej działającej w ramach Katedry Psychologii UJ. Od 1955 do 1997 r. wykładowca medycyny pastoralnej w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, a w latach 1981-1984 w Instytucie Studiów nad Małżeństwem i Rodziną im. Jana Pawła II na Uniwersytecie Laterańskim w Rzymie. Od 1967 do 1999 r. dyrektor Instytutu Teologii Rodziny PAT.

Członek Papieskiej Rady do spraw Rodziny, Papieskiej Akademii Życia i Stowarzyszenia Dziennikarzy Katolickich. Ekspert Papieskiej Rady do spraw Duszpasterstwa Służby Zdrowia.

Uczestniczka prac Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce.

Doktor honoris causa Notre Dame Pontifical Catechetical Institute w Arlington (Virginia, USA).

Wyróżniona Komandorią Orderu św. Grzegorza Wielkiego, medalem „Pro Ecclesia et Pontifice”, Medalem Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz złotą odznaką „Za pracę społeczną dla miasta Krakowa”.

Główne obszary badań: medycyna pastoralna, poradnictwo rodzinne, psychoterapia.

Najważniejsze publikacje książkowe: *I boję się snów* (1962, tłum. na jęz. angielski, niemiecki, japoński i włoski); *Stare rachunki* (1969); *Przygotowanie do małżeństwa* (1993, tłum. na jęz. ukraiński); *Samo życie* (1994, tłum. na jęz. rosyjski i litewski); *Z prądem i pod prąd* (2001); *Przed nami miłość* (2003).

Andrzej Póltawski, profesor, filozof. Urodzony w 1923 r. w Warszawie. Studia techniczne w Państwowej Wyższej Szkole Budowy Maszyn w Warszawie i na Politechnice Warszawskiej, studia filozoficzne na Uniwersytecie Jagiellońskim.

W latach 1957-1970 pracownik naukowo-dydaktyczny Uniwersytetu Jagiellońskiego, w latach 1970-1993 Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie (kierownik Studium Teorii Poznania). Od 1983 do 1993 r. wykładowca w Studium oo. Dominikanów Prowincji Polskiej w Krakowie.

Członek Polskiego Towarzystwa Filozoficznego, Deutsche Gesellschaft für Phänomenologische Forschung. Przez trzy kadencje członek Komitetu Nauk Filozoficznych PAN. Członek Rady Naukowej Instytutu Jana Pawła II KUL. Członek Papieskiej Rady do spraw Rodziny.

Główne obszary badań: teoria poznania, antropologia filozoficzna.

Publikacje książkowe: *Rzeczy i dane zmysłowe. Świat i spostrzeżenie u G. E. Moore'a* (1966); *Świat, spostrzeżenie, świadomość. Fenomenologiczna koncepcja świadomości a realizm* (1972); *Realizm fenomenologii* (2001). Autor licznych artykułów publikowanych w czasopismach filozoficznych i zbiorowych.

Kard. Joseph Ratzinger, od 19 IV 2005 r. papież Benedykt XVI; profesor, teolog. Urodzony w 1927 r. w Marktl (Bawaria, Niemcy). Studia teologiczne i filozoficzne w Wyższym Instytucie Teologicznym w Freising oraz na uniwersytecie w Monachium.

Wykładowca teologii fundamentalnej i dogmatycznej w Freising, później w Bonn. Od 1963 r. profesor w Münster, od 1966 r. w Tybindze, od 1969 w Regensburgu. W 1977 r. mianowany biskupem, a następnie (w tym samym roku) kardynałem. W latach 1981-2005 prefekt Kongregacji Nauki Wiary, przewodniczący Międzynarodowej Komisji Teologicznej i Papieskiej Komisji Biblijnej.

Ekspert na Soborze Watykańskim II, współzałożyciel czasopisma „Concilium”. Główne obszary badań: dogmatyka, teologia fundamentalna.

Ważniejsze publikacje książkowe: *Volk und Haus Gottes in Augustinus Lehre von der Kirche* (1954); *Die Geschichtstheologie des heiligen Bonaventura* (1959); *Die christliche Brüderlichkeit* (1960); *Einführung in das Christentum* (1968; wyd. pol. *Wprowadzenie w chrześcijaństwo*, 1970); *Eschatologie – Tod und ewiges Leben* (1978; wyd. pol. *Eschatologia – śmierć i życie wieczne*, 1984); *Theologische Prinzipienlehre* (1982); *Rapporto sulla fede. Vittorio Messori a colloquio con Joseph Ratzinger* (1985; wyd. pol. *Raport o stanie wiary. Z ks. kardynałem Josephem Ratzingerem rozmawia Vittorio Messori*, 1986); *Kirche, Ökumene und Politik* (1987; wyd. pol. *Kościół, ekumenizm, polityka*, 1990); *Wahrheit, Werte, Macht* (1993; wyd. pol. *Prawda, wartości, władza*, 1999); *Ein neues Lied für den Herrn* (1995; wyd. pol. *Nowa pieśń dla Pana*, 1999); *Salz der Erde* (1996; wyd. pol. *Sól ziemi. Chrześcijaństwo i Kościół katolicki na przełomie tysiącleci*, 1997); *Die Vielfalt der Religionen und der Eine Bund* (1999; wyd. pol. *Granice dialogu*, 1999); *God and the World: Beliving and Living in Our Time* (2000); *Encyklopedia chrześcijaństwa: Historia i współczesność. 2000 lat nadziei* (2000); *Czas przemian w Europie: Miejsce Kościoła i świata* (2001); *Duch liturgii* (2002); *Bóg jest blisko nas. Eucharystia: centrum życia* (2003).

Adam Rodziński, profesor, etyk, filozof kultury. Urodzony w 1920 r. w Grabnie k. Wojnicza. Studia z zakresu filologii polskiej i filozofii na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. W latach 1952-1996 pracownik naukowo-dydaktyczny KUL.

Członek Towarzystwa Naukowego KUL, Rady Naukowej Instytutu Jana Pawła II KUL i kolegium redakcyjnego kwartalnika „Ethos”.

Główny obszar badań: aksjologia kultury.

Najważniejsze publikacje: *Sprawiedliwość chrześcijańska wobec problemu nierówności majątkowych w II i III wieku* (1960); *U podstaw kultury moralnej* (1968); *Osoba i kultura* (1985); *Osoba, moralność, kultura* (1989); *Na orbitach wartości* (1998).

Kard. Camillo Ruini, profesor, filozof, teolog dogmatyk. Urodzony w 1931 r. w Sassuolo w północnych Włoszech. Studia filozoficzne i teologiczne na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie.

W latach 1957-1968 wykładowca w seminarium duchownym w Reggio Emilia, 1977-1983 w Teologicznym Studium Akademickim w Bolonii. Od 1968 do 1986 r. wykładowca w Międzydiecezjalnym Studium Teologicznym w Modenie (w latach 1968-1977 rektor tej uczelni). W 1983 roku konsekrowany, biskup pomocniczy diecezji Reggio Emilia i Guastalla. W 1986 r. mianowany sekretarzem generalnym Włoskiej Konferencji Biskupów. Od 1990 r. członek Rady Sekretariatu Generalnego. Od 1991 r. wikariusz generalny diecezji rzymskiej i przewodniczący Włoskiej Konferencji Biskupów. W 1991 r. wyniesiony do godności arcybiskupa, a następnie kreowany kardynałem.

Archiprezbiter Patriarchalnej Archibazyliki Laterańskiej i Wielki Kanclerz Papieskiego Uniwersytetu Laterańskiego.

Najważniejsze publikacje książkowe: *La transcendenza della grazia nella teologia di san Tommaso d'Aquino* (1971); *Evangelizzazione e promozione umana: un approccio teologico* (1976); *Redenzione e cultura* (1984); *Dalla Parola alla cultura* (1987); *Il Vangelo nella nostra storia. Chiesa, cultura e società in Italia* (1989); *Teoria della Razionalità e Ragioni della Fede* (1994); *Chiesa del nostro tempo* (t. 1 – 1996, t. 2 – 2001); *Chiesa e cultura verso il 2000. Ragioni e prospettive di un impegno culturale* (1999).

Kard. Angelo Sodano, teolog, prawnik kanonista. Urodzony w 1927 r. w Isla d'Asti (Piemont, Włochy). Studia z zakresu teologii na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim i z prawa kanonicznego na Papieskim Uniwersytecie Laterańskim. Absolwent Papieskiej Akademii Kościelnej.

Od 1961 r. w służbie dyplomatycznej Stolicy Apostolskiej: najpierw jako sekretarz nuncjatury w Ekwadorze, potem w Urugwaju, a następnie (1968 r.) jako pracownik Rady do spraw Publicznych Kościoła. W 1977 r. mianowany nuncjuszem apostolskim w Chile, a po otrzymaniu sakry biskupiej – arcybiskupem. Od 1988 r. sekretarz Rady do spraw Publicznych Kościoła. W 1990 r. mianowany Podsekretarzem Stanu Stolicy Apostolskiej, a w 1991 – po podniesieniu do godności kardynalskiej – Sekretarzem Stanu. Od 2005 r. dziekan Kolegium Kardynalskiego w Watykanie.

Doktor honoris causa Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie i Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu.

Tadeusz Styczeń SDS, profesor, filozof, etyk. Urodzony w 1931 r. w Wołowicach koło Krakowa. Studia teologiczne na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, filozoficzne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Od 1963 r. pracownik naukowo-dydaktyczny KUL. W latach 1978-2002 kierownik Katedry Etyki. Obecnie dyrektor Instytutu Jana Pawła II KUL, członek Rady Naukowej tegoż Instytutu, redaktor naczelny kwartalnika „Ethos”. Wieloletni profesor Instytutu Studiów nad Małżeństwem i Rodziną im. Jana Pawła II na Papieskim Uniwersytecie Laterańskim w Rzymie.

Członek-założyciel Internationale Akademie für Philosophie (Dallas, USA, Liechtenstein, Chile), członek Towarzystwa Naukowego KUL, Polskiego Towarzystwa Filozoficznego. Konsultor Papieskiej Rady do spraw Rodziny oraz Papieskiej Rady do spraw Duszpasterstwa Służby Zdrowia. Członek zwyczajny Papieskiej Akademii Życia (w latach 1994-2004 członek Rady Zarządzającej). Redaktor „Roczników Filozoficznych” (z. 2), współpracownik czasopism: „Aletheia”, „Anthropotes” i „La Nuova Europa”.

Doktor honoris causa Uniwersytetu Nawarry w Pamplonie.

Główne obszary badań: etyka, metaetyka, antropologia filozoficzna i teologiczna, myśl Jana Pawła II.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Problem możliwości etyki jako empirycznie uprawomocnionej i ogólnie ważnej teorii moralności. Studium metaetyczne* (1972); *Zarys etyki*, cz. 1: *Metaetyka* (1974); *Der Streit um den Menschen* (współautor, 1979); *Etyka niezależna?* (1980); *W drodze do etyki* (1984); *Jedynie prawda wyzwala. Rozmowy o Janie Pawle II* (współautor, 1986); *Miłości, gdzie jesteś? Medytacje rekolekcyjne* (współautor, 1986); *Wolność w prawdzie* (1988); *Nienarodzony miarą demokracji* (red., 1991); *Wprowadzenie do etyki* (1993); *Solidarność wyzwala* (1993); *Urodziłeś się, by kochać* (1993); *Życie jest święte* (współred., 1993); *Czytając „Przekroczyć próg nadziei”* (współred., 1995); *ABC etyki* (współautor, 1996); *O etyce Karola Wojtyły – uczeń* (1997); *Medicine and Law: For or Against Life?* (współred., 1999; wyd. pol. *Medycyna i prawo: za czy przeciw życiu?*, 1999); *Rozum i wiara wobec pytania: Kim jestem?* (2001). Redaktor serii „Człowiek i Moralność”, „Jan Paweł II naucza”, „Biblioteka «Ethosu»”.

Andrzej Szostek MIC, profesor, etyk. Urodzony w 1945 r. w Grudziądzu. Studia filozoficzne i teologiczne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Od 1971 r. pracownik naukowo-dydaktyczny KUL, w latach 1993-2002 kierownik Katedry Etyki Szczegółowej, od 2002 kierownik Katedry Etyki. W latach 1992-1998 prorektor, a 1998-2004 rektor KUL.

W latach 1992-1997 członek Międzynarodowej Komisji Teologicznej Kongregacji Nauki Wiary. Członek zwyczajny Papieskiej Akademii Życia, członek Internationale Akademie für Philosophie (Liechtenstein), Lubelskiego Towarzystwa Naukowego (od 2003 r. wiceprezes) oraz Towarzystwa Naukowego KUL. Członek Rady Naukowej Instytutu Jana Pawła II KUL i zespołu redakcyjnego kwartalnika „Ethos”, współpracownik czasopisma „Anthropotes”.

Wyróżniony Palmami Akademickimi (nagrodą Ministra Edukacji Narodowej Republiki Francuskiej), Medalem Komisji Edukacji Narodowej, a także nagrodami im. W. Pietrzaka i im. ks. J. Pasierba.

Główne obszary badań: argumentacja w etyce, istota poznania moralnego (sumienia), zagadnienia etyki miłości i życia, myśl Karola Wojtyły.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Der Streit um den Menschen* (współautor, 1979); *Normy i wyjątki* (1980); *Die Würde des Menschen* (współautor, 1986); *Miłości, gdzie jesteś? Medytacje rekolekcyjne* (współautor, 1986); *Sein und Handeln in Christus* (współautor, 1988); *Natura – rozum – wolność* (1989, wyd. niemieckie *Natur – Vernunft – Freiheit*, 1992); *Pogadanki z etyki* (1993; wyd. białoruskie *Besydi z etiki*, 1999); *Wokół godności, prawdy i miłości. Rozważania etyczne* (1995). Redaktor serii „Człowiek i Moralność”, „Etyka i Technika”.

George Weigel, doktor, teolog. Urodzony w 1951 r. w Baltimore (USA). Studia teologiczne na University of St. Michael's w Toronto (Kanada).

Adiunkt w St. Thomas Seminary School of Theology w Kenmor (USA). W latach 1989-1996 dyrektor, obecnie Senior Fellow w Ethics and Public Policy Center w Waszyngtonie, kierownik Katedry Religii i Amerykańskiej Demokracji.

Członek Catholic Theological Society of America, Council on Foreign Relations. Członek kolegiów redakcyjnych „First Things” i „Orbis”.

Doktor honoris causa sześciu uniwersytetów. Odznaczony Papieskim Krzyżem Pro Ecclesia et Pontifice.

Główne obszary badań: katolicka etyka społeczna, relacja państwo-Kościół, problem wojny sprawiedliwej, życie i myśl papieża Jana Pawła II.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Tranquillitas ordinis: The Present Failure and Future Promise of American Catholic Thought on War and Peace* (1987); *The Final Revolution: The*

Resistance Church and the Collapse of Communism (1992; wyd. pol. *Ostateczna rewolucja. Kościół sprzeciwu a upadek komunizmu*, 1995); *Soul of the World: Notes on the Future of Public Catholicism* (1996); *The Witness to Hope: The Biography of Pope John Paul II* (1999, wyd. pol. *Świadek nadziei. Biografia papieża Jana Pawła II*, 2000) *Czym jest katolicyzm? Dziesięć kontrowersyjnych pytań* (2003); *The Cube and the Cathedral: Europe, America and Politics Without God* (2004).

Ks. Alfred M. W i e r z b i c k i, doktor, filozof, poeta. Urodzony w 1957 r. w Maryninie na Lubelszczyźnie. Studia teologiczne i filozoficzne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim oraz w Internationale Akademie für Philosophie w Liechtensteinie.

W latach 1982-1983 wikariusz w Nałęczowie, od roku 1983 do 1986 duszpasterz akademicki w Lublinie. W 1991 r. duszpasterz w parafii Najświętszego Serca Jezusa w Lublinie. W latach 1992-1997 redaktor programów katolickich w Telewizji Lublin. Od 1992 r. pracownik naukowo-dydaktyczny KUL. Od 2002 r. prorektor Wyższego Metropolitalnego Seminarium Duchownego w Lublinie. Wikariusz archidiecezjalny do spraw kultury.

Zastępca dyrektora Instytutu Jana Pawła II KUL. Członek Stowarzyszenia Pisarzy Polskich. Laureat Literackiej Nagrody im. J. Czechowicza.

Główne obszary badań: etyka, filozofia polityki.

Autor książek: *The Ethics of the Struggle for Liberation. Towards a Personalistic Interpretation of the Principle of Non-Violence* (1991); *Spotkania na placu* (2001); *Wokół „Tryptyku rzymskiego” Jana Pawła II* (red., 2003); *Świadkowie świadka* (współred., 2003) oraz tomików poetyckich: *Jak ciemność w ciemności* (1991); *Inaczej każdej wiosny* (1993); *Kogut z Akwilei* (1999); *Znaki szczególne* (2000); *Miejsca i twarze* (2003). Tłumacz A. Rosminiego *Zasad etyki* (1999). Redaktor serii „Świadkowie Duchowego Piękna”.

Zofia Józefa Z d y b i c k a USJK, profesor, filozof. Urodzona w 1928 r. w Kraśniku. Studia filozoficzne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Od 1966 r. pracownik naukowo-dydaktyczny KUL, w latach 1973-2001 kierownik Katedry Filozofii Boga i Religii, od 1990 do 1999 dziekan Wydziału Filozofii KUL.

Członek Społecznej Rady Prymasowskiej (1983-1987). Konsultor Rady Naukowej Episkopatu Polski. Członek Towarzystwa Naukowego KUL, Polskiego Towarzystwa Filozoficznego, Papieskiej Akademii św. Tomasza, Międzynarodowego Towarzystwa Tomistycznego, Rady Naukowej Instytutu Jana Pawła II KUL i komitetu redakcyjnego „Roczników Filozoficznych” (z. 2).

Główne obszary badań: filozofia religii, metafizyka, antropologia filozoficzna.

Autorka licznych artykułów i publikacji książkowych: *Partycypacja bytu. Próba wyjaśnienia relacji między światem a Bogiem* (1972); *Poznanie Boga w ujęciu H. de Lubaca* (1973); *Człowiek i religia. Zarys filozofii religii* (1977, ogłoszona książką roku, wielokrotnie wznawiana i tłumaczona na język angielski); *Religia i religioznawstwo* (1988); *Zadania filozofii we współczesnej kulturze* (red., 1992); *Religia a sens bycia człowiekiem* (red., 1994); *Czytając „Przekroczyć próg nadziei”* (współred. 1995); *Wolność w kulturze współczesnej* (red., 1997; wyd. ang. *Freedom in Contemporary Culture*, 1998).

Abp Józef Ż y c i ń s k i, profesor, filozof, teolog. Urodzony w 1948 r. w Nowej Wsi k. Piotrkowa Trybunalskiego. Studia w Seminarium Duchownym w Częstochowie, na Papieskim Wydziale Teologicznym w Krakowie, w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, a także na Katolickim Uniwersytecie w Waszyngtonie i w Katolickim Uniwersytecie w Louvain-la-Neuve.

Wykładowca wielu uniwersytetów krajowych i zagranicznych, głównie w USA. W 1990 r. mianowany biskupem ordynariuszem diecezji tarnowskiej. Od 1997 r. arcybiskup metropolita lubelski. Kierownik Katedry Relacji między Nauką a Wiarą Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Współzałożyciel Ośrodka Badań Interdyscyplinarnych, współredaktor wydawnictw OBI w Tucson. Członek m.in. Papieskiej Rady Kultury i Europejskiej Akademii Nauki i Sztuki (Wiedeń).

Doktor honoris causa Akademii Rolniczej w Lublinie oraz Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Główne obszary badań: filozofia nauki, filozofia przyrody.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Wszechświat i filozofia* (współautor, 1980); *Język i metoda* (1983); *Drogi myślących* (współautor, 1983); *Listy do Nikodema* (1985); *Filozofować w kontekście nauki* (współautor, 1987); *Teizm i filozofia analityczna* (t. 1 – 1985, t. 2 – 1988); *Głębia bytu* (1988); *Philosophy in Science* (współautor, t. 3 – 1988); *Newton and the New Direction in Science* (współautor, 1988); *The Idea of Unification in Galileo's Epistemology* (1988); *The Structure of the Metascientific Revolution* (1988); *Pisma z kraju UB-u* (1989); *W kręgu nauki i wiary* (1989); *Dylematy ewolucji* (współautor, 1990); *Three Cultures: Science, the Humanities and Religious Values* (1990); *Bóg Abrahama i Whiteheada* (1991); *Ułaskawianie natury* (1992); *Granice racjonalności* (1993); *Sacrum i kultura* (1995); *Elementy filozofii nauki* (1996); *Ziarno samotności* (1997); *Na zachód od domu niewoli* (1997); *Europejska wspólnota ducha*, (1998); *Pięć dialogów* (z Gustawem Herlingiem-Grudzińskim, 1999); *Inspiracje chrześcijańskie w powstaniu nauki nowożytnej* (2000); *Pożegnanie z Nazaretem* (2000); *Bóg postmodernistów* (2001); *Bóg i ewolucja* (2002); *Wiara wątpiących* (2003); *Od Manhattanu do Emaus* (2003); *Samotność wśród liberałów* (2004).